

Alakoulun opettajien näkemyksiä elämypedagogiikasta

Luokanopettajan tutkinto-ohjelma

Kandidaatintutkielma

Vilma Kuutti

8.5.2026

Rauma

Kandidaatintutkielma

Tutkinto-ohjelma, oppiaine: Luokanopettajan tutkinto-ohjelma

Tekijä(t): Vilma Kuutti

Otsikko: Alakoulun opettajien näkemyksiä elämyspedagogiikasta

Ohjaaja(t): Yliopistonlehtori Johanna Tigert

Sivumäärä: 27 sivua

Päivämäärä: 8.5.2026

Tämä tutkimus tarkastelee alakoulussa työskentelevien luokanopettajien näkemyksiä elämyspedagogiikan hyödyntämisestä. Opettajien kokemukset ovat tärkeässä osassa tutkimusta. Tutkimuksessa tarkasteltiin luokanopettajien kokemuksia elämyspedagogiikasta sekä sen koettuja hyötyjä ja haasteita.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena, jossa käytettiin puolistrukturoitua haastattelua. Haastatteluun osallistui kolme luokanopettajaa, joilla oli näkemyksiä elämyspedagogiikasta. Tuloksista nousi esille paljon elämyspedagogiikan hyötyjä, etenkin osana ryhmäytymisprosessia.

Tutkimus osoittaa, että elämyspedagogiikka tarjoaa monipuolisen oppimistavan, joka kehittää ryhmätyöskentelytaitoja sekä tarjoaa oppilaalle mielekkään tavan oppia. Opettajat kokivat elämyspedagogiikan hyödyllisenä ja tärkeänä opetustapana.

Avainsanat: elämyspedagogiikka, vuorovaikutustaidot, luontosuhde, yhteisöllisyys,

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Teoriatausta	5
2.1	Elämyspedagogiikka käsitteenä	6
2.2	Opetustavan hyödyt	7
2.3	Elämyspedagogiikan monipuoliset ympäristöt	8
2.4	Elämyspedagogiikka peruskoulussa	9
3	Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset	10
4	Menetelmät	11
4.1	Osallistujat	12
4.2	Tutkimuksen toteutus	12
4.3	Aineiston analyysi	13
4.4	Tutkimusetiikka	13
5	Tulokset	14
5.1	Elämyspedagogiikan hyödyntäminen osana opetusta	15
5.1.1	Elämyspedagogiikan avulla opittuja asioita	15
5.1.2	Oppimisympäristöt	16
5.1.3	Elämyspedagogiikan hyödyntäminen arjessa	17
5.1.4	Elämyspedagogiikan hyödyntäminen teema- ja retkipäivissä	17
5.2	Opettajien valmiudet ja kokemukset elämyspedagogiikan hyödyntämisestä	18
5.2.1	Opettajien valmiudet elämyspedagogiikan hyödyntämiseen	18
5.2.2	Hyödyt ja haasteet	18
6	Pohdinta	19
6.1	Johtopäätökset	20
6.2	Tutkimuksen merkityksellisyys	23
6.3	Jatkotutkimusehdotukset	23
7	Lähteet	23
	Liitteet	25

1 Johdanto

Tässä tutkielmassa tutkitaan, miten elämyspedagogiikka näkyy perusopetuksessa alakoulun luokilla, kouluarjessa sekä teemapäivissä ja retkillä. Aihetta on tärkeä tutkia, sillä elämyspedagogiikkaa on tutkittu Suomessa toistaiseksi melko vähän. Aiemmat tutkimukset viittaavat kuitenkin siihen, että sillä on merkittävä vaikutus oppimiseen. Marttilan (2016) väitöskirjassa kerrotaan, kuinka elämyspedagogiikka parantaa sosiaalisten taitojen kehittymistä ja lisää oppilaan omaa vastuuta oppimisesta sekä muista ihmisistä. Elämyspedagogiikka vahvistaa oppilaan kykyä omaksua tiedollisia, taidollisia ja arvoihin liittyviä taitoja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei suoraan mainita elämyspedagogiikkaa, mutta siellä on paljon tavoitteita ja käsitteitä, jotka voidaan liittää elämyspedagogiikkaan kuuluviksi. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvoperustassa todetaan, että jokaisella oppilaalla on oikeus rakentaa suhdetta itseensä, yhteiskuntaan, toisiin ihmisiin, luontoon ja eri kulttuureihin (Opetushallitus, 2014, s.15). Elämyspedagogiikka tukee näiden tavoitteiden saavuttamista, ja luo samalla vahvan oppimiskokemuksen sekä muistijäljen opittavasta aiheesta.

Elämyspedagogiikassa luonto on vahvasti läsnä opetuksessa ja se on tärkeä elementti suomalaisessa elämyspedagogiikassa, sillä Suomen luonto tarjoaa monipuolisen ympäristön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa todetaan ihmisen olevan osa luontoa ja olevan riippuvainen elinvoimaisesta ekosysteemistä (Opetushallitus, 2014, s.16). Elämyspedagogiikan avulla opetusta voidaan toteuttaa luontoympäristössä, jolloin oppilaiden arvostus luontoa ja ekosysteemiä kohtaan voi vahvistua, koska he kokevat mielekkäitä elämyksiä. Oppilaat oppivat myös havainnoimaan luonnon monimuotoisuutta ja tunnistamaan esimerkiksi suomalaisen luonnon vuodenaajat.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan tavoitteena on laaja-alainen osaaminen, jolla tarkoitetaan taitojen, tietojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Perusteissa korostetaan, että maailman kehittymisen myötä laaja-alaisen osaamisen merkitys on kasvanut entisestään. Laaja-alaisen osaamisen keskiössä on taito yhdistää tiedon- ja taidonalat. Tähän elämyspedagogiikka

tarjoaa oppimisen muodon, jossa on luonteva yhdistää erilaisia laaja-alaisen osaamisen tavoitteita.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena ja siinä käytetään puolistrukturoitua haastattelua, jossa haastattelukysymykset ovat kaikille samat. Tutkimuksessa haastatellaan kolmea alakoulussa työskentelevää luokanopettajaa, joilla on kokemusta elämyspedagogiikan hyödyntämisestä opetuksessa.

2 Teoriatausta

Teoriataustassa avataan elämyspedagogiikan käsitettä ja mitä se tarkoittaa tässä tutkimuksessa. Kerrotaan, millaisia hyötyjä elämyspedagogiikasta on erilaisille oppijoille sekä millaisissa ympäristöissä elämyspedagogiikkaa voidaan toteuttaa. Lisäksi avataan myös, miten elämyspedagogiikkaa on hyödynnetty peruskoulussa osana opetusta.

2.1 Elämyspedagogiikka käsitteenä

Elämyspedagogiikan käsite on moniselitteinen ja tulkinnanvarainen. Karppinen ja Latomaa (2015) kertovat elämyspedagogiikalle olevan ominaista toiminnallisuus, elämyksellisyys ja kokemuksellisuus, moniaistillisuus sekä ryhmämuotoinen toiminta. Karppisen ja Latomaan mukaan elämyspedagogiikka voi olla myös lyhyt- tai pitkäkestoista toimintaa. He kertovat, että suomalaiseen elämyspedagogiikkaan liitetään myös vahvasti taiteen ja kädentaitojen käyttö. Tieteen termipankin (2026) mukaan elämyspedagogiikka määritellään kokemuksellisen oppimisen, opettamisen ja kasvatuksen menetelmäksi, jossa korostuu monipuolisesti fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset elämykset. Tieteen termipankissa (2026) kerrotaan elämyksen vaikutuksen kokonaisvaltaisuudesta, joka herättää ihmisessä tunteita fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Tieteen termipankissa (2026) kerrotaan myös, että elämysten reflektointi asetettujen tavoitteiden mukaisesti on tärkeä osa elämyspedagogiikkaa. Karppinen ja Latomaa (2015) painottavat, että pelkkä elämys ei vielä ole elämyspedagogiikkaa vaan elämyksessä täytyy olla jokin pedagoginen tavoite.

Elämyspedagogiikassa käytetty käsite toiminnallisuus tarkoittaa Savolaisen ym. (2018) mukaan opetusta, jossa oppilaalla on vastuuta ja vapautta vaikuttaa oppimistilanteeseen. Artikkelin mukaan opetus on oppilaita osallistavaa, ja he pääsevät tekemään konkreettisesti asioita. Savolainen ym. korostavat toiminnallisuudessa käden ja ajatusten yhteistyötä. Moniaistillisuus liittyy myös vahvasti toiminnallisuuteen sekä elämyspedagogiikkaan. Fors ym., (2013) kertovat moniaistillisen oppimisen tarkoittavan oppimistapaa, jossa useita aistikanavia, kuten näkö-, kuulo- ja tuntoaisteja hyödynnetään samanaikaisesti ja ne ovat vuorovaikutuksessa keskenään. He kertovat

moniaistillisen oppimisen rakentuvan kehon, aistien ja ympäristön vuorovaikutuksessa, jolloin oppiminen tapahtuu kokemuksellisesti.

Tutkimuksessa määritellään elämyspedagogiikka näiden tietojen pohjalta olevan opetusta, jossa on elämyksiin, kokemuksiin ja toimintaan perustuvia elementtejä sekä ryhmämuotoista työskentelyä, jotka ovat tunnuspiirteitä elämyspedagogiikalle. Elämykset ovat kokonaisvaltaisia ja ne herättävät oppilaassa erilaisia tunteita fyysisesti, psyykkisesti tai sosiaalisesti. Elämyksen reflektointi on myös tärkeässä osassa menetelmää, jotta voidaan käydä läpi koettuja asioita ja saada niistä monipuolisia oppimisen kokemuksia.

Karppisen ja Latomaan (2015) mukaan elämyspedagogisessa tavassa kasvattaa korostuvat toiminnalliset, maltilliset ja laaja-alaiset kasvatustavat. Tehtävän lopuksi tapahtuva reflektointi on merkittävässä osassa kokonaisen oppimisprosessin saavuttamisessa. Karppinen ja Latomaa painottavat elämyspedagogiikan sisältävän muitakin osia kuin seikkailun luonnossa. Tärkeässä osassa ovat esimerkiksi liikunta, ilmaisu, draama, kuvataide sekä musiikki. Nämä korostuvat etenkin alakoulussa, jossa elämyspedagogiikka on yhteydessä useisiin oppiaineisiin ja oppimisympäristö on myös sisätiloissa.

Karppisen ja Latomaan (2015) mukaan Suomessa ei ole tarpeellista tehdä eroa elämyspedagogiikan, seikkailupedagogiikan sekä kokemuksellisen ja toiminnallisen kasvatuksen välille, jos asiaa tarkastellaan pedagogisesta näkökulmasta. Nämä kaikki menetelmät pohjautuvat kokemuksiin, elämyksiin ja toiminnallisuuteen, joten niiden käsitteet voivat kulkea lomittain.

2.2 Opetustavan hyödyt

Elämyspedagogiikka mahdollistaa erilaisen tavan oppia kuin perinteinen luokassa tapahtuva opetus. Latomaan ja Karppisen (2010) mukaan usein ne lapset, jotka oppivat asioita aistiensa avulla suurempina kokonaisuuksina jäävät vähemmälle huomiolle luokkatilassa tapahtuvassa opetuksessa. Osa oppilaista tarvitsee kinesteettistä ja kehollista kokemusta muistaakseen asioita ja palauttaakseen asioita mieleensä.

Elämyspedagogiikassa luodaan mahdollisuus kehon liikkeeseen ja kokonaisvaltaiseen kokemiseen, jotka vahvistavat oppimista tehokkaasti ja pysyvästi.

Marttilan (2016) mukaan elämyspedagogiikkaan kuuluvat kokemuksellisuus, yksilölle sopivasti mitoitettut haasteet sekä kokonaisvaltaisuus. Myös Marttila painottaa kokemuksen purkamista ja läpikäyntiä prosessin lopussa, jolla tavoitellaan opitun asian siirtovaikutusta arkeen. Marttila kertoo yksilön hyötyvän elämyspedagogiikassa hyödynnettävästä ryhmätyöskentelystä. Yksilö saa palautetta toiminnastaan ja itsestään ryhmältä, jolloin yksilö sekä ryhmä voivat oppia uusia toimintatapoja ja kehittyä. Scrutton (2025) korostaa myös ryhmätyöskentelyn hyötyjä, jossa yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät.

Monipuolisuuden ansiosta oppilailla on mahdollisuus löytää uusia mielenkiinnonkohteita ja oppia erilaisia asioita. Karppisen ja Latomaan (2015) mukaan elämyspedagogiikka sisältää esimerkiksi draamaa, liikuntaa ja musiikkia. He myös kertovat, että elämyspedagogiikan avulla pystytään tukemaan oppilaiden osallisuutta koulussa. Karppinen ja Latomaa (2015) painottavat myös elämyspedagogiikan kautta tulevia kokemuksia, erehdyksiä ja virheitä, jotka tukevat oppilaan kasvua ja persoonallisuuden eri osa-alueiden kehittymistä. Myös Scrutton (2025) kertoo oppilaiden itsetunnon vahvistuvan ja henkilökohtaisen kasvun lisääntyvän elämyspedagogiikan myötä.

2.3 Elämyspedagogiikan monipuoliset ympäristöt

Mäntymaan (2017) mukaan elämyspedagogiikkaa voidaan toteuttaa missä vain, jossa kasvatuksen tavoitteet pystytään toteuttamaan. Hänen mukaansa elämyspedagogiikka eroaa tässä seikkailupedagogiikasta, jossa toimintaympäristö on aina ulkona.

Mäntymaa toteaa, että elämyspedagogiikassa tavoitteena on kasvatus ja sosiaalinen oppiminen, kun seikkailupedagogiikassa painotetaan seikkailullista kokemusta.

Mäntymaan (2017) mukaan elämyspedagogiikassa korostuvat sisätilat sekä rakennettu ympäristö etenkin peruskouluissa, joissa ei ole aina mahdollisuutta lähteä metsään.

Tämä antaa elämyspedagogiikalle paljon mahdollisuuksia, sillä ympäristö voi olla

monipuolinen ja sitä voidaan muokata ja vaihdella resurssien mukaan. Hän korostaa, että oppimisympäristön tulee olla tiedollisesti, taidollisesti ja emotionaalisesti lapsille sopiva.

Marttilan (2016) mukaan oppimisympäristön tulee olla kaikille turvallinen psyykkisesti, fyysisesti ja sosiaalisesti. Opettajan tulee käyttää aikaa ryhmän ryhmäytymiseen ja edetä oppimisympäristöissä ja tehtävissä helpommasta vaikeampaan. Marttila toteaa myös, että kun ryhmän toiminta loppuu, täytyy ryhmäläisille antaa aikaa myös tämän muutoksen hyväksymiseen. King ym. (2020) kertovat ympäristön koostuvan useista toisiinsa vaikuttavista asioista, joita ovat fyysinen ja sosiaalinen ympäristö. He kertovat myös tehtävän tai aktiviteetin sekä oppimistilanteen liittyvän oppimisympäristöön. Oppimisympäristönä pidetään kokonaisuutta, jossa oppiminen tapahtuu ja kaikkia niitä asioita, jotka vaikuttavat siihen.

2.4 Elämypedagogiikka peruskoulussa

Karppinen ja Latomaa (2015) kertovat, että elämypedagogiikkaa on hyödynnetty perusopetuksessa etenkin vierailuilla, joita on järjestäneet ulkopuoliset tahot. He toteavat, että monesti leirikouluissa käytetään elämyksiä tuottavia harjoituksia ja aktiviteetteja. Karppinen ja Latomaa (2015) kertovat, että elämypedagogiikkaa hyödynnetään usein silloin, kun halutaan ryhmäyttää uusi luokka tai parantamaan jo olemassa olevaa ryhmää. Karppinen ja Latomaa (2015) toteavat ryhmäytymisprosessin kestävän usein kauemmin kuin yhden päivän verran. Parhaimpaan tulokseen päästään, kun elämypedagogisia menetelmiä on lisätty pitkin lukuvuotta.

Mäntymaa (2017) kertoo opettajan ja oppilaiden välisen vuorovaikutuksen olevan avoimempaa, kun hyödynnetään elämypedagogiikkaa. Hän korostaa, että etenkin retkillä huomataan opettajan ja oppilaiden olevan jatkuvasti vuorovaikutuksessa. Myös Marttila (2016) korostaa kuinka vuorovaikutus on tärkeässä osassa esimerkiksi turvallisuuden tunteen luomisessa kaikille osapuolille. Marttila (2016) toteaa hyvän vuorovaikutussuhteen lisäävän ryhmän sisäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Latomaa ja Karppinen (2010) korostavat peruskouluissa tapahtuvan elämypedagogiikan

prosessia, jossa suunnitellaan toimintaa, toteutetaan toiminta ja lopuksi reflektoidaan oppimista. Karppinen ja Latomaa (2015) kertovat, että prosessissa voi olla yhdistettynä useita oppiaineita ja ne voivat olla useamman luokan yhteisiä projekteja.

3 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Aiemmissa tutkimuksissa on tutkittu elämyspedagogiikan vaikutuksia oppimiseen ja elämyspedagogiikan tuomia mahdollisuuksia. Tässä tutkimuksessa tutkitaan, kuinka elämyspedagogiikka näkyy peruskoulun opetuksessa, alakoulun luokilla. Tutkitaan, millaisia näkemyksiä ja kokemuksia alakoulun opettajilla on siitä, miten elämyspedagogiikka näkyy tavanomaisessa opetuksessa sekä teema- ja retkipäivissä. Tämän työn tarkoituksena on kartoittaa, kuinka paljon elämyspedagogiikkaa hyödynnetään opetuksessa ja millaisia kokemuksia opettajilla on elämyspedagogiikan hyödyntämisestä. Tämän tutkielman tutkimusongelmana on alakoulun opettajien näkemykset elämyspedagogiikan hyödyntämisestä arjessa ja teema- sekä retkipäivissä. Tutkimuksen aihetta pyritään selvittämään seuraavien kysymysten avulla.

1. Miten elämyspedagogiikka näkyy alakoulun opettajien mukaan tavanomaisessa opetuksessa?
2. Miten elämyspedagogiikka näkyy retki- ja teemapäivissä?

4 Menetelmät

4.1 Osallistujat

Tutkimukseen osallistui kolme alakoulun luokanopettajaa. Osallistujien valintaan vaikutti heidän kiinnostuksensa ja kokemus elämyspedagogiikan hyödyntämisestä opetuksessa. Kaikilla haastatteluun osallistuneilla opettajilla oli kokemusta elämyspedagogiikan hyödyntämisestä osana opetusta. Yhteen kouluista haettiin erikseen tutkimuslupa. Haastateltaville lähetettiin tietosuojalomake ja he allekirjoittivat tutkimusluvan.

Haastateltavat nimetään opettaja A, opettaja B ja opettaja C. Tämä auttaa jäsentämään tuloksia. Opettaja A oli käyttänyt paljon elämyspedagogiikkaa, etenkin draamaharjoitusten muodossa. Opettajalla B oli kokemusta elämyspedagogiikasta osana historian opetusta. Opettaja C hyödynsi elämyspedagogiikkaa etenkin luonnossa ja erilaisten retkien muodossa.

4.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena, jossa haastateltavien omien merkitysten ja tulkintojen korostaminen on tärkeää (Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja, 2021). Tutkimuksessa käytetään puolistrukturoitua haastattelua, jossa haastattelukysymykset ovat kaikille samat. Haastattelun osallistujat saavat vastata kysymyksiin vapaasti (Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja 2021). Tuomen ja Sarajärven (2017) mukaan laadullisen tutkimuksen haastattelussa on etuna se, että tutkijalla on mahdollisuus toistaa kysymyksiä, oikaista väärinkäsityksiä ja esittää tarkentavia kysymyksiä. Haastattelu nauhoitettiin tulosten analysoinnin helpottamiseksi.

Tuomi ja Sarajärvi (2017) painottavat, että laadullisen tutkimuksen haastattelussa tärkeintä on saada mahdollisimman paljon tietoa. Haastattelukysymykset asetettiin huolellisesti ja mietittiin, että kaikista kysymyksistä on hyötyä tutkimuksen kannalta. Haastattelut toteutettiin rauhallisessa ympäristössä, jossa ei ole häiriötekijöitä.

Haastattelurunko koostui kahdeksasta pääkysymyksestä ja yhdeksästä tarkentavasta alakysymyksestä.

4.3 Aineiston analyysi

Sarajärven ja Tuomen (2017) mukaan laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmäksi sopii sisällönanalyysi, joten aineisto analysoitiin tällä menetelmällä. He kertovat aineistossa olevan usein monia mielenkiintoisia asioita, joista tulee rajata omaan tutkimukseen sopivat asiat. Sarajärvi ja Tuomi tuovat esille aineiston litteroinnin, joka on tärkeässä osassa aineiston analyysiä. On myös olennaista miettiä, etsiikö aineistosta samanlaisuutta vai erilaisuutta (Sarajärvi & Tuomi, 2017). Tutkimuksessa etsitään aineistosta erilaisuuksia ja yritetään saada mahdollisimman laaja kuva siitä, miten elämyspedagogiikka esiintyy osana opetusta.

Haastattelut nauhoitettiin, jonka jälkeen ne litteroitiin eli muutettiin kirjainmuotoon (Tieteentermipankki 2026). Seuraavaksi käytiin läpi aineistoa ja merkittiin tutkimuskysymyksien kannalta kiinnostavimmat asiat sekä ryhmiteltiin kiinnostavat asiat isompien yläotsikoiden alle (Sarajärvi ja Tuomi 2017). Aineisto järjesteltiin taulukkoon, johon ryhmiteltiin haastateltavat (Opettaja A – Opettaja C) ja vastaukset selkeäksi kokonaisuudeksi. Taulukkoon kirjattiin vastauksien yhtäläisyyksiä sekä eroja.

Vastauksia jaettiin kahteen yläteemaan, jotka olivat elämyspedagogiikan hyödyntäminen osana opetusta sekä opettajien valmiudet ja kokemukset elämyspedagogiikan hyödyntämisestä. Kahteen yläteemaan tehtiin vielä tarkempia alalukuja jäsentämään tuloksia.

4.4 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (2019) on määritellyt eettisen tutkimuksen periaatteita, joita tässä tutkimuksessa on noudatettu. Ihmisarvoa, yksityisyyttä ja itsemääräämisoikeutta on kunnioitettu tutkimuksessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2019) mukaan haastatteluun osallistuneilla täytyy olla mahdollisuus keskeyttää haastattelu missä tahansa vaiheessa sekä osallistua vapaaehtoisesti ja myös kieltäytyä osallistumasta. Nämä ovat toteutuneet tutkimuksessa ja

haastateltavilla on ollut tieto tästä. Haastateltavat ovat saaneet tutkimuksen tietosuojaselosteen sekä allekirjoitettavaksi tutkimusluvan.

Yksityisyyden suoja toteutuu tutkimuksessa, eikä haastatteluun osallistuneita pystytä tunnistamaan tutkimuksesta. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2019) määrittelee tarkat ohjeet yksityisyydelle. Kaikki henkilötiedot, joita ei perustellusti käytetä, tulee poistaa tutkimuksen aineistosta eikä henkilöistä saa käyttää mitään tietoja, mistä heidät voitaisiin tunnistaa. Haastattelun aineistot ovat säilytetty turvallisesti eikä niihin ole päässyt ulkopuolisia. Tutkimukseen osallistui kolme luokanopettajaa, joten otos oli pieni. Tällöin tuloksia ei voida yleistää, koska tietoa on vähän.

5 Tulokset

Tuloksissa kerrotaan, miten elämyspedagogiikka näkyy alakoulussa luokanopettajien mukaan ja miten elämyspedagogiikkaa hyödynnetään osana opetusta. Tuloksissa esitellään myös, mitä oppilaat ovat oppineet elämyspedagogiikan avulla ja millaisissa oppimisympäristöissä elämyspedagogiikkaa on toteutettu. Tuloksissa tarkastellaan opettajien valmiuksia hyödyntää elämyspedagogiikkaa ja heidän kokemuksiaan elämyspedagogiikasta.

5.1 Elämyspedagogiikan hyödyntäminen osana opetusta

Haastatteluun osallistuneet opettajat olivat käyttäneet elämyspedagogiikkaa monipuolisesti osana opetusta. Kaikki heistä olivat hyödyntäneet elämyspedagogiikkaa uuden ryhmän ryhmäytymiseen. He olivat kokeneet menetelmän hyödyllisenä ja onnistuneena. Opettaja A koki myös elämyspedagogiikan olevan merkittävä osa myös turvallisen ilmapiirin luomista sekä ryhmän yhteisen kulttuurin luomista. Opettaja C hyödynsi elämyspedagogiikkaa paljon retkipäivissä sekä luonnossa pidettävissä oppitunneissa. Opettaja B käytti elämyspedagogiikkaa historian tunneilla, joilla oppilaat olivat kirjoittaneet tarinoita, joihin he itse eläytyivät mukaan.

5.1.1 Elämyspedagogiikan avulla opittuja asioita

Haastateltavat kertoivat tilanteita, joissa oppilaat olivat oppineet asioita elämyspedagogiikan avulla. Opettaja A kertoi harjoituksesta, jossa oppilas on eläytynyt johonkin rooliin, jossa ei ole ollut aikaisemmin.

Niin sellaisissa tilanteissa se mahdollistaa sen, että vaikka mulle itselleni ei ole tapahtunut oppilaannäkökulmasta. Mä itse ehkä en ole kokenut semmoista, mutta nyt tämän tarinan ja tämän eläytymisen kautta mä pääsen kiinni siihen, että miltä tää voi tuntua tai mitä tunteita se vaikka herätti minussa tai miten mä eri näkökulmasta katsomalla pystyn pohtimaan nyt sitä tilannetta, vaikka sen jälkeen uudelleen.

Tällaisissa tilanteissa oppilas on oppinut toisen tilanteesta eläytymällä siihen. Tämä on lisännyt oppilaiden ymmärrystä erilaisuudesta. Opettaja B kertoo oppilaiden oppineen

tarkkaavaisuutta ja eri aistien käyttämistä. Hän kertoo, että oppilaat ovat havainnoineet luonnossa erilaisia asioita. Opettaja B kertoo oppilaiden oppineen myös kertomaan ja kuvailemaan asioita elämyspedagogiikan harjoitteiden avulla. Opettaja C kertoo oppilaiden oppineen konkreettisia retkeily- ja luonnossa liikkumisen taitoja, kuten makkaran paistamista, trangian sytyttämistä ja erilaisten kasvien ja marjojen tunnistamista. Opettaja C kertoo myös oppilaiden oppineen rohkeutta ylittää itsensä erilaisissa asioissa.

Oppilaiden sosiaaliset taidot ovat kehittyivät paljon kaikkien haastateltavien mukaan. Opettaja A toi esille, kuinka kaikki oppilaat toimivat kaikkien kanssa ja kaikki oppilaat osallistuvat toimintaan, eikä kukaan jää ulkopuolelle. Oppilaat ovat oppineet myös keskustelun, neuvottelun ja sopimisen taitoja, kun he ovat työskennelleet eri ryhmissä. Opettaja B kertoo oppilaiden oppineen toimimaan erilaisissa tilanteissa. He ovat riitatilanteissa asettuneet toisen asemaan ja miettineet yhdessä eläytymisen avulla, miten tilanteessa voisi toimia toisin. Opettaja C kertoo huomanneensa oppilaiden auttavan toisiaan helpommin. Hän painottaa, että kaveri ei tee toisen puolesta asiaa vaan auttaa asian tekemisessä. Myös oppilaat huomioivat toisiaan todella hienosti.

Se näkyy just tuollaisessa avuliaisuudessa ja sellaisessa yhdessä. Ei tehdä toisten puolesta, vaan autetaan toisia.

5.1.2 Oppimisympäristöt

Haastateltavat olivat käyttäneet elämyspedagogiikassa monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä. Opettaja A kertoo, kuinka ihan tavallinen luokkatila voi muuttua ihan miksi vain ja näin saadaan luotua erilainen elämyksellinen oppimisympäristö. Hän on käyttänyt myös koulun erilaisia luokkia, kuten draamaluokaa. Opettaja B kertoo hyödyntäneensä paljon lähellä olevia museoita sekä koulussa olevia sisätiloja. Opettaja C on käyttänyt myös koulun tarjoamia sisätiloja. Kaikki opettajat painottivat koulun lähellä olevaa luontoa, johon kuuluu puistoa, metsää, merenrantaa, vaaroja ja esimerkiksi erilaisia veistoksia ja patsaita.

Opettaja A kertoo, kuinka luonnossa toimiminen vahvistaa oppilaan luontosuhdetta, mutta metsän voi myös rakentaa luokkaan.

Mä ehkä ajattelisin niin, että ihan tavallinen luokkatila voi muuttuu miksikä tahansa. Jotenkin me helposti ehkä opettajina ajatellaan, että täällä on tuolit ja pulpetit ja jokaisella on siellä oma paikka. Ja sitten jättäytyään vähän siihen, että kun silleen se aina on ollut, niin sitten ei ehkä siihen rakenneta.

Opettaja B on myös sitä mieltä, että oppilaat täytyy viedä luontoon tai luonto pitää tuoda luokkaan. Opettaja C korostaa luontoon menemisen tärkeyttä ja siellä konkreettisesti asioiden kokemista.

5.1.3 Elämyspedagogiikan hyödyntäminen arjessa

Kaikki haastateltavat haluaisivat käyttää enemmän elämyspedagogiikkaa opetuksessa. Opettaja A piti retkiä todella hyvänä paikkana tehdä elämyspedagogiikan avulla erilaisia asioita ja isompia oppimiskokonaisuuksia. Hän pohti, että vuosisuunnitelmaan voisi lisätä jo valmiiksi elämyspedagogiikkaan liittyviä asioita. Opettaja C toteaa, että kaikenlaisia opetusmenetelmiä täytyy käyttää kohtuudella, sillä oppilaat väsyvät, jos aina tehdään samalla tavalla asiat ja ollaan koko ajan menossa jonnekin.

Haastateltavat olivat sitä mieltä, että elämyspedagogiikka voi olla pieniä elämyksiä ja joka kerta ei tarvitse tehdä isoja ja merkittäviä asioita. Opettaja A totesi, että jokin ihan pienikin asia, joka koskettaa voi olla elämys. Hän painotti, että oppimisesta syntyvä tunne on tärkein, sillä silloin oppilaille jää muistijälki opitusta asiasta.

Niin kyllähän tuommoinen elämyksellisyys ja kokemuksellisuus, niin se koskettaa. Ne jää oppilaille mieleen.

Opettaja C painotti myös pienten kokemusten riittävän, mutta täytyy muistaa, että kokemuksessa on hyvä olla myös jokin ajatus taustalla.

5.1.4 Elämyspedagogiikan hyödyntäminen teema- ja retkipäivissä

Kaikki haastateltavat olivat käyttäneet elämyspedagogiikkaa teema- tai retkipäivissä. Opettaja A kertoo, että heillä on monialaisen oppimiskokonaisuuden viikko kaksi kertaa

vuodessa, jossa he ovat hyödyntäneet elämyksellisiä harjoituksia. Opettaja B kertoo tehneensä oppilaiden kanssa useita retkiä erilaisiin museoihin, joissa he ovat esimerkiksi eläytyneet laivakoiran kautta, millaista elämää laivalla on ollut.

Ja sitten se hylkyseikkailu on aika hyvä siinä. Ja sitten se laivakoira Turre, minkä kanssa oltiin, kun siinä oli semmoinen pieni yksi laiva siinä edessä. Me oltiin siellä ja Turre oli siis tämmöinen koira, joka oli pehmokoira ja se oli meidän mukana.

Opettaja C on tehnyt oppilaiden kanssa yön yli kestävän retken, jossa oppilaat ovat päässeet harjoittelemaan erilaisia retkeily- ja luonnossa liikkumisen taitoja sekä erilaisia vuorovaikutus- ja ryhmässä työskentelyn taitoja. Opettaja C kertoo, että heillä on myös monialaisen oppimiskokonaisuuden viikko, jossa on hyödynnetty elämyksellisiä harjoitteita. Opettajat pohtivat, että retki- ja teemapäivissä tulee helpommin käytettyä elämyspedagogiikkaa.

5.2 Opettajien valmiudet ja kokemukset elämyspedagogiikan hyödyntämisestä

5.2.1 Opettajien valmiudet elämyspedagogiikan hyödyntämiseen

Haastateltavat kokivat, että heillä oli hyvät valmiudet hyödyntää elämyspedagogiikkaa opetusmenetelmänä. Kaikki haastatteluun osallistuneet opettajat kokivat vahvuudeksi oman mielenkiinnon ja kokemuksen elämyspedagogiikasta. Opettaja A koki saavansa paljon apua draamakasvatuksen opinnoista ja hän sanoi hyödyntävänsä sitä paljon opetuksessa. Opettaja B kertoi tehneensä museossa opastettuja kierroksia, joista saatua kokemusta hän hyödynsi myös elämyspedagogiikassa. Opettaja C kertoi hyödyntävänsä kestävyys- ja luontopainotteista koulutusta, jonka hän oli käynyt.

5.2.2 Hyödyt ja haasteet

Haastateltavat kokivat elämyspedagogiikassa olevan paljon hyötyjä opetukseen ja kasvatukseen. Opettajat A ja C olivat huomanneet ryhmätyöskentelytaitojen parantuneen elämyspedagogiikan avulla, koska siinä ryhmässä toimiminen on olennainen työskentelyn muoto. Opettaja A koki myös, että perusopetuksen

opetussuunnitelman laaja-alaisia tavoitteita pystyy hyvin toteuttamaan elämyspedagogiikan avulla.

Tai jos ajattelee, että opetussuunnitelmasta nousee kuitenkin laaja-alaiset ja monialaiset lähestymistavat oppimiseen, niin elämyspedagogiikkahan tarjoaa sellaiseen ihan mahtavia menetelmiä ja keinoja.

Opettaja C piti tärkeänä, että oppilas oppii ja pääsee oppimaan itse, eikä tietoa vain tarjota oppilaalle. Oppilas pääsee myös ylittämään itsensä.

Mä ajattelen, että minun kaikessa opetuksessa ja ehkä pedagogiikassa se semmoinen, että se lapsi oppii itse. Tietenkin niin, että ope ohjaa ja järjestää ne puitteet niin, että sillä lapsella on mahdollisuus oppia.

Haastateltavat tunnistivat myös erilaisia haasteita, joita elämyspedagogiikan hyödyntäminen opetuksessa voi aiheuttaa. Opettaja A pohti, että kokemuksen ja tiedon puute sekä se, että ajatellaan elämyksen olevan aina jotain tosi isoa ja merkittävää voi olla esteenä siihen, että ei lähdetä rohkeasti kokeilemaan elämyspedagogiikan oppimistapoja. Opettaja A ja B tunnistivat haasteeksi ryhmänhallinnan, joka muuttuu, kun lähdetään luokkahuoneesta johonkin muuhun ympäristöön. Myös moninaiset oppilasryhmät tuovat erilaisia haasteita ryhmänhallintaan. Opettaja C koki myös resurssit haasteena sillä, jos lähdetään pidemmälle retkelle, tarvitsee olla useampi aikuinen mukana.

6 Pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää alakouluopettajien näkemyksiä elämyspedagogiikasta. Miten elämyspedagogiikka näkyy arjessa ja teema- ja retkipäivissä. Haastatteluiden avulla saatiin monipuolinen aineisto opettajien kokemuksista ja näkemyksistä elämyspedagogiikan hyödyntämisestä. Tuloksista huomattiin, että elämyspedagogiikan hyödyntämisestä seurasi positiivisia vaikutuksia ryhmäytymisessä sekä vuorovaikutustaidoissa. Opettajat kokivat elämyspedagogiikan mieleisenä työskentelymuotona ja sopivana täyttämään opetussuunnitelmassa määritellyjä tavoitteita.

6.1 Johtopäätökset

Tuloksista voidaan nähdä, että kaikki haastateltavat olivat hyödyntäneet elämyspedagogiikkaa monipuolisesti. He olivat käyttäneet sitä erityisesti uuden ryhmän ryhmäytymiseen ja ryhmätyöskentelytaitojen vahvistamiseen. Karppinen ja Latomaa (2015) kertovat, että elämyspedagogiikkaa hyödynnetään usein silloin, kun halutaan ryhmäyttää uusi luokka tai parantamaan jo olemassa olevaa ryhmää. Marttilan (2016) mukaan ryhmätyöskentelyssä yksilö saa palautetta toiminnastaan ja itsestään ryhmältä, jolloin yksilö sekä ryhmä voivat oppia uusia toimintatapoja ja kehittyä. Opettaja C nosti esille, että oppilaiden avuliaisuus oli lisääntynyt elämyspedagogiikan harjoitteiden myötä. Opettaja A koki elämyspedagogiikalla olevan merkitystä turvallisen ilmapiirin sekä ryhmän yhteisen kulttuurin luomisessa.

Haastateltavat huomasivat paljon asioita, joita oppilaat olivat oppineet elämyspedagogiikan avulla. Opettaja B kertoi oppilaiden oppineen havainnoimaan ympäristöä ja käyttämään erilaisia aisteja. Latomaa ja Karppisen (2010) mukaan usein ne lapset, jotka oppivat asioita aistiensa avulla suurempina kokonaisuuksina jäävät vähemmälle huomiolle luokkatilassa tapahtuvassa opetuksessa. Haastateltavien vastauksista huomattiin, että aisteja käytettiin usein elämyspedagogiikassa niin luokassa kuin luonnossa. Aistien käyttäminen monipuolisesti herättää monien oppilaiden mielenkiinnon ja luo vahvan muistijäljen opitusta asiasta. Opettaja A toteaa,

että kaikki mikä koskettaa jättää vahvan muistijäljen, eikä koskettavan asian tarvitse olla suurta ja ihmeellistä.

Opettaja C kertoo oppilaiden oppineen konkreettisia retkeily- ja luonnossa liikkumisen taitoja. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvoperustassa todetaan, että jokaisella oppilaalla on oikeus rakentaa suhdetta itseensä, yhteiskuntaan, toisiin ihmisiin, luontoon ja eri kulttuureihin (Opetushallitus, 2014, s.15). Opettaja A kertoo kokemuksestaan, kuinka elämyspedagogiikan avulla oppilaat ovat tutustuneet muiden kulttuureihin. Elämyspedagogiikka antaa myös hyvät valmiudet rakentaa suhdetta itseensä ja toisiin ihmisiin, sillä ryhmässä työskennellessä reflektoidaan omaa tekemistä suhteessa muiden ryhmäläisten tekemiseen.

Oppimisympäristöt ovat merkittävässä osassa elämyksien luomisesta. Pienellä luokkatilan muutoksella voidaan saada aikaan tunteita herättävän kokemuksen. Haastateltavat olivat käyttäneet elämyspedagogiikassa monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä. Opettaja A kertoo, kuinka ihan tavallinen luokkatila voi muuttua ihan miksi vain ja näin saadaan luotua erilainen elämyksellinen oppimisympäristö. Haastateltavat olivat hyödyntäneet lähiympäristöjä, kuten metsää, puistoja ja meren rantaa. Mäntymaan (2017) mukaan elämyspedagogiikkaa voidaan toteuttaa missä vain, missä kasvatuksen tavoitteet pystytään toteuttamaan. Haastateltavat pitivät tärkeänä myös ihan pieniä asioita, joilla saadaan luotua elämyksellinen oppimisympäristö.

Haastateltavat olivat hyödyntäneet elämyspedagogiikkaa arjessa. He pohtivat, että aina voisi hyödyntää enemmän ja suunnitella esimerkiksi vuosisuunnitelmaan, milloin elämyspedagogiikkaa käytetään. Haastateltavat painottivat, että arjessa elämykset voivat olla ihan pieniä juttuja tavallisen oppitunnin ohessa. Opettaja A totesi, että jokin ihan pienikin asia, joka koskettaa voi olla elämys. Hän painotti, että oppimisesta syntyvä tunne on tärkein, sillä silloin oppilaalle jää muistijälki opitusta asiasta. Karppisen ja Latomaan (2015) mukaan elämyspedagogiikka voi olla myös lyhyt- tai pitkäkestoista toimintaa. Usein tullaan ajatelleeksi, että elämyksen täytyy olla pitkäkestoista, että se voi jättää oppilaaseen muistijäljen, mutta on hyvä huomata, että jo luokahuoneen valaistusta muuttamalla ja lisäämällä musiikkia taustalle voidaan hetkestä saada elämyksellisempi.

Kaikki haastateltavat olivat käyttäneet elämyspedagogiikkaa teema- tai retkipäivissä. Opettaja A kertoo, että heillä on monialaisen oppimiskokonaisuuden viikko kaksi kertaa vuodessa, jossa he ovat hyödyntäneet elämyksellisiä harjoituksia. Latomaan ja Karppisen (2010) mukaan peruskouluissa tapahtuvan elämyspedagogiikan prosessia, suunnitellaan toimintaa, toteutetaan toiminta ja lopuksi reflektoidaan oppimista. He toteavat myös, että prosessissa voi olla yhdistettynä useita oppiaineita ja ne voivat olla useamman luokan yhteisiä projekteja. Tuloksista selviää, että useammassa koulussa järjestettiin monialaisen oppimiskokonaisuuden viikko, jossa oli hyödynnetty elämyksellisiä elementtejä. Viikolla oli tehty projekteja, joissa yhdistyi eri oppiaineet sekä eri ikäiset oppilaat tekivät yhteistyötä ryhmätyöskentelyn muodossa.

Haastattelutuloksista käy ilmi, että opettajat kokivat hyvät valmiudet opettaa elämyspedagogiikkaa. Oma mielenkiinto oli isossa osassa elämyspedagogiikan opettamista. Haastateltavat olivat käyneet myös erilaisia koulutuksia, jotka he kokivat vahvuudeksi elämyspedagogiikan hyödyntämisessä. Opettaja A pohti, että kokemuksen tuoma varmuus lisäsi halua ja uskallusta kokeilla uusia asioita.

Tuloksista selvisi, että elämyspedagogiikassa on hyötyjä ja haasteita. Opettaja C piti tärkeänä, että oppilas oppii ja pääsee oppimaan itse, eikä tietoa vain tarjota oppilaalle. Haastateltavat olivat myös huomanneet oppilaiden vuorovaikutustaitojen parantuneen elämyspedagogiikan harjoitteiden jälkeen. Opettaja C kertoi, että oppilaat ovat päässeet ylittämään itsensä ja kasvattamaan omaa pystyvyyttä ja rohkeutta. Karppinen ja Latomaa (2015) painottavat myös elämyspedagogiikan kautta tulevia kokemuksia, erehdyksiä ja virheitä, jotka tukevat oppilaan kasvua ja persoonallisuuden eri osa-alueiden kehittymistä. On tärkeää, että oppilas pääsee kokemaan onnistumisen kokemuksia eri osa-alueilla, jotka kehittävät oppilaan kokonaisvaltaista kasvamista.

Haastateltavat kokivat elämyspedagogiikan haasteiksi kokemuksen puuttumisen. Opettaja A pohti, että jos ei ole aikaisempaa kokemusta elämyspedagogiikasta voi tuntua, että pitäisi lähteä tekemään, jotain todella suurta ja merkittävää. Opettaja A painotti ihan pieniä asioita elämyksinä. Opettaja B koki myös ryhmänhallinnan haasteena, kun oppiminen on toiminnallista ja usein oppilaille on enemmän vastuuta

tehtävässä. Opettaja A pohti myös isoja ja moninaisia ryhmäkokoja, jotka voivat asettaa omat haasteensa.

6.2 Tutkimuksen merkityksellisyys

Tämä tutkimus on merkityksellinen perusopetuksen luokanopettajille, sillä tutkimuksen avulla saatiin esille elämyspedagogiikan tuomia mahdollisuuksia ja haasteita. Opettajat saavat tutkimuksesta lisää tietoa elämyspedagogiikasta ja se mahdollisesti innostaa heitä hyödyntämään elämyspedagogiikkaa osana opetusta. Tutkimuksesta saatu tieto auttaa opettajia monipuolistamaan opetustyyliä, joka auttaa oppilaita löytämään oikean tavan opiskella. Tuloksia voidaan hyödyntää opetusmenetelmien monipuolistamisessa. Tutkimuksen mukaan erityisesti ryhmäytymiseen elämyspedagogiikka sopii todella hyvin.

6.3 Jatkotutkimusehdotukset

Tutkimusta voisi jatkaa tutkimalla oppilaiden kokemuksia elämyspedagogiikasta. Tällöin voisi selvittää kokevatko oppilaat opetuksen mielekkäänä ja kuinka hyvin heille syntyy muistijälkeä opituista asioista. Voitaisiin myös tutkia, millaisia vaikutuksia elämyspedagogiikalla on oppimistuloksiin.

Aihetta voitaisiin tutkia myös pitkittäistutkimuksella: miten elämyspedagogiikassa opitut asiat näkyvät pitkällä aikavälillä ja jäävätkö opitut taidot pysyviksi taidoiksi. Opettajien toiminnassa voitaisiin tutkia, jakaantuuko elämyspedagogiikan hyödyntäminen tasaisesti vai satunnaisesti käytettäväksi menetelmäksi.

7 Lähteet

- Fors, V., Bäckström, Å., & Pink, S. (2013). *Multisensory emplaced learning: Resituating situated learning in a moving world*. *Mind, Culture, and Activity*, 20(2), 170–183.
<https://www.tandfonline-com.ezproxy.utu.fi:2443/doi/epdf/10.1080/10749039.2012.719991?needAccess=true>
- Karppinen, S., Latomaa, T. (2015). *Seikkaillen elämyksiä. III, Elämyksen käsitehistoriaa ja käytäntöä*. Lapin yliopistokustannus.
- King, J., Hardwell, A., Brymer, E., & Bedford, A. (2020). *Reconsidering McKenzie's six adventure education programming elements using an ecological dynamics lens and its implications for health and wellbeing*. *Sports*, 8(2), 20.
<https://www.proquest.com/docview/2550258639?pq-origsite=primo&sourcetype=Scholarly%20Journals>
- Latomaa, T., Karppinen, S. (2010). *Seikkaillen elämyksiä. II, Elämyksen käsitehistoriaa ja käytäntöä*. Lapin yliopistokustannus.
- Marttila, M. (2016). *Elämys- ja seikkailupedagoginen luontoliikunta opetussuunnitelman toteutuksessa* (Studies in sports, physical education and health, 237) [väitöskirja, Jyväskylän yliopisto]. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-6623-2>
- Mäntymaa, M. (2017). *Eräpainotteinen luontoliikunta osana peruskoulun opetusta*. [Pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto]. Lapin yliopiston julkaisuarkisto.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:ula-201711241369>
- Opetushallitus. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014)*.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

Sarajärvi, A., & Tuomi, J. (2017). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi: Uudistettu laitos*. Tammi.

Savolainen, F. M. (2018). *Toiminnallinen opetus opettajan arjessa*. Tampere University Press. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201901161080>

Scrutton, R. A. (2015). *Outdoor adventure education for children in Scotland: Quantifying the benefits*. Journal of Adventure Education and Outdoor Learning, 15(2), 123–137. <https://www.tandfonline-com.ezproxy.utu.fi:2443/doi/full/10.1080/14729679.2013.867813#d1e96>

Tietoarkisto. (10.2.2026). *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja 2021*. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>

Tieteen termipankki. (27.3.2026). *Elämyspedagogiikka*. <https://libguides oulu.fi/tieteellinentiedonhankinta/apa>

Tieteen termipankki. (27.3.2026). *Litterointi*. <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:litterointi>

Tuomi, J., Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Tammi.

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

1. Millaisissa tilanteissa olet itse käyttänyt elämyspedagogiikkaa?
 - a. Millaisissa tilanteissa oppilaat ovat oppineet jotain elämyksen kautta?
 - b. Millaisia valmiuksia tai kykyjä sinulla on opettaa asioita elämyspedagogiikkaa hyödyntäen?
2. Millaisia oppimisympäristöjä olet käyttänyt elämyspedagogiikassa?
 - a. Luontoa, sisätiloja
3. Millä tavalla elämyspedagogiikka on merkittävä opetusmenetelmä alakoulussa?
 - a. Millaisia hyötyjä?
 - b. Millaisia haittoja?
 - c. Millaisia haasteita?
4. Millä tavalla elämyspedagogiikka näkyy oppilaiden sosiaalisten taitojen parantamisessa ja kehittämisessä?
 - a. Miten tämä näkyy arjessa?
 - b. Vuorovaikutustaidot?
 - c. Ryhmätyötaidot?
5. Jokaisella oppilaalla on oikeus luoda suhdetta itseensä, yhteiskuntaan, toisiin ihmisiin, luontoon ja eri kulttuureihin (ops), miten tämä voidaan mahdollistaa elämyspedagogiikan avulla?
 - a. Millä tavoilla mahdollistat arjessa?
 - b. Erilaiset tehtävät ja harjoitukset?
 - c. Teema- ja retkipäivät?

6. Miten elämyspedagogiikkaa hyödynnetään toiminnallisten opetusmenetelmien ja useiden oppiaineiden yhdistämisessä?
 - a. Onko koululla teemaviikkoja?
 - b. Seikkailulliset elementit?
7. Kuinka paljon elämyspedagogiikkaa tulisi hyödyntää opetuksessa?
 - a. Haluaisitko hyödyntää elämyspedagogiikkaa enemmän arjessa ja retki- ja teemapäivissä? Miten?
8. Millaisena oppilaat kokevat elämyspedagogiikan tavanomaisessa opetuksessa entä teema- tai retkipäivissä?
 - a. Tarvitseeko elämyspedagogiikan olla aina suuria elämyksiä?